Socialförsäkringsutskottets betänkande 1981/82:13

om ändring i studiestödslagen m.m. (prop. 1981/82:124)

Propositionen

I proposition 1981/82:124, bilaga 3, (utbildningsdepartementet) har regeringen föreslagit riksdagen att dels anta ett inom utbildningsdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349), dels godkänna vad i propositionen förordats i fråga om ändrade regler för inkomstprövat tillägg inom studiehjälpen.

Det i propositionen intagna författningsförslaget är följande.

Förslag till Lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 10 § studiestödslagen (1973:349)[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 kap.
	10 §
Inkomstprövat tillägg utgår med högst *180* kronor i månaden.	Inkomstprövat tillägg utgår med högst *240* kronor i månaden.

Närmare bestämmelser om inkomstprövat tillägg meddelas av regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

Motionerna

I motion 1981/82:2365 (motivering i motion 1981/82:2364) av Olof Palme m.fl. (s) hemställs att riksdagen godkänner vad i motionen förordats om ändrade regler för inkomstprövat tillägg inom studiehjälpen.

I motion 1981/82:2367 av Lars Werner m.fl. (vpk) hemställs (yrkande 5) att riksdagen godkänner vad i motionen anförts om inkomstgränsen för inkomstprövat tillägg inom studiehjälpen.

Utskottet

Regeringen har i proposition 1981/82:124 om ändrade regler för räntebidrag och bostadsbidrag m.m. samt om införande av en hyreshusavgift lagt fram förslag om bl. a. ändrade regler om bostadsbidrag. Förslaget behandlas av civilutskottet i betänkande CU 1981/82:26.

[1] Lagen omtryckt 1981:579.

Den närmare innebörden av förslaget om ändrade regler för bostadsbidrag är en höjning av hyresgränserna, en höjning av det statliga bostadsbidraget för barnfamiljer med 720 kr. per barn och år, en sänkning av den högre reduktionsfaktorn vid inkomstprövningen, en ändring av förmögenhetsbegreppet och en med hänsyn därtill sänkt förmögenhetsgräns. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1983.

I bilaga 3 (utbildningsdepartementet) till nämnda proposition föreslås att nuvarande regler för det inkomstprövade tillägget inom studiehjälpen ändras så att de överensstämmer med föreslagna regler för det statliga bostadsbidraget. Bakgrunden till förslaget är följande. Studiehjälp utgår till studerande i gymnasial utbildning som fyllt 17 men inte 20 år i form av bl. a. inkomstprövat tillägg. Tillägget utgör en fortsättning på det statliga bostadsbidraget och är samordnat med detta i vad avser såväl månadsbelopp som reduktionsregler. I årets budgetproposition anförde chefen för utbildningsdepartementet att ställningstagande till en eventuell förändring av det inkomstprövade tilllägget borde anstå till dess att förslaget till förändring av bostadsbidragen presenterades.

Som en konsekvens av förslaget om förändringar av det statliga bostadsbidraget till barnfamiljer föreslår departementschefen att beloppet för inkomstprövat tillägg höjs från 180 kr. till 240 kr. per månad och att tillägget reduceras med 22 % mot nuvarande 24 % av den del av det s. k. ekonomiska underlaget som överstiger 62 000 kr. per år. Vidare föreslås en ändring av förmögenhetsbegreppet så att man bortser från värdet av och skulder i egnahem som bebos av den bidragssökande eller dennes föräldrar. För bostadshus på jordbruksfastighet bör man bortse från värdet av bostadsbyggnaden och motsvarande andel av de totala låneskulder som belöper på fastigheten. Förmögenhetsgränsen föreslås sänkt till 50 000 kr. med hänsyn till att fastighetsvärdet inte längre beaktas.

Kostnaderna för denna ändring, 1,1 milj. kr., har i propositionen beräknats kunna täckas inom ramen för det anslag som har upptagits för studiehjälp m. m. i budgetpropositionen.

Enligt gällande bestämmelser reduceras det inkomstprövade tillägget med 15 % av inkomsten över den *nedre inkomstgränsen*. Denna gräns utgör f. n. 33 000 kr. för ensamstående med barn och 41 000 kr. för makar med barn.

I motion 2365 av Olof Palme m. fl. föreslås en höjning av den nedre inkomstgränsen med 3 000 kr. för ensamstående med barn. Motionärerna har i motion 1981/82:2364 framlagt likalydande förslag beträffande bostadsbidraget. Motionen behandlas i civilutskottets betänkande CU 1981/82:26.

Även motionärerna i motion 2367 av Lars Werner m. fl. anser att en höjning av den nedre inkomstgränsen bör göras. De föreslår en höjning med 8 000 kr. för ensamstående med barn. Ett likalydande förslag har av motionärerna framlagts beträffande bostadsbidraget i motion 1981/

82:2367 yrkande 3 c. Även detta yrkande behandlas i civilutskottets betänkande.

Civilutskottet har avstyrkt de föreslagna höjningarna av den nedre inkomstgränsen med den motiveringen att utskottet i nu rådande ekonomiska situation föredrar en höjning av det statliga bostadsbidraget framför en höjning av de nedre inkomstgränserna (CU 1981/82:26).

Med hänsyn härtill och till att det enligt utskottets mening är angeläget att bibehålla samordningen mellan reglerna för det statliga bostadsbidraget och reglerna för det inkomstprövade tillägget inom studiehjälpen avstyrker utskottet bifall till motionerna 2365 och 2367 yrkande 5 och tillstyrker propositionen.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *höjning av det inkomstprövade tillägget*
   att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349),
2. beträffande *ändrade regler för inkomstprövat tillägg inom studiehjälpen*
   att riksdagen godkänner vad som förordats i propositionen i fråga om ändrade regler för inkomstprövat tillägg inom studiehjälpen,
3. beträffande *höjning av den nedre inkomstgränsen*
   att riksdagen avslår motionerna 1981/82:2365 och 1981/82:2367 yrkande 5.

Stockholm den 27 april 1982

På socialförsäkringsutskottets vägnar
SVEN ASPLING

Närvarande: Sven Aspling (s), Helge Karlsson (s), Margareta Andrén (fp)*, Allan Åkerlind (m), Gösta Andersson (c)*, Ralf Lindström (s)*, Gullan Lindblad (m), Lars-Åke Larsson (s), Elis Andersson (c)*, Ulla Johansson (s), Arne Lindberg (c), Arne Andersson i Gustafs (c), Nils-Olof Gustafsson (s)*, Sonja Rembo (m)*, Georg Karlsson (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

Höjning av den nedre inkomstgränsen (mom. 3)

Sven Aspling, Helge Karlsson, Ralf Lindström, Lars-Åke Larsson, Ulla Johansson, Nils-Olof Gustafsson och Georg Karlsson (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "Civilutskottet har" och slutar med "tillstyrker propositionen." bort ha följande lydelse:

De socialdemokratiska ledamöterna i civilutskottet har i en reservation till betänkande CU 1981/82:26 tillstyrkt en höjning av de nedre inkomstgränserna i enlighet med vad som föreslagits i motion 1981/82:2264.

Med hänsyn härtill och till att det enligt utskottets mening är angeläget att bibehålla samordningen mellan reglerna för det statliga bostadsbidraget och reglerna för det inkomstprövade tillägget inom studiehjälpen tillstyrker utskottet att den nedre inkomstgränsen för ensamstående med barn höjs med 3 000 kr. till 36 000 kr. i enlighet med vad som begärts i motion 2365. Härigenom är även motion 2367 yrkande 5 till viss del tillgodosedd.

dels att utskottet under mom. 3 bort hemställa

3. beträffande *höjning av den nedre inkomstgränsen*
att riksdagen med bifall till motion 1981/82:2365 och med anledning av motion 1981/82:2367 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

LiberTryck Stockholm 1982